

**Fekete Farkas Tímea**  
Magyar-angol szakos tanár, Fülek,  
e-mail: feketefarkastimea@gmail.com

# Up and Down, Up and Down avagy Hogyan tartsuk éberren a tanulók figyelmét?



Milyen sokszor lesnek vissza unott és érdektelen szempárok a velünk szemben ülő diákok arcáról? Sajnos elég sokszor... Feltettük már magunknak a kérdést, hogy vajon miért? Mert nem érdekli őket az adott tananyag. Mert nem értik, hogy miről beszélnek. Mert csak testileg vannak jelen a tanórán, lelkileg teljesen máshol járnak..., s még sorolhatnánk a különböző okokat. Belegondoltunk már viszont abba, hogy minden a tanóra felépítésétől függ? Mert bizony attól. Meg kell találni a diákok „nyelvét” és érdeklődési körét, amely segítségével tovább tudjuk nekik adni a kért információt. Lefordítom a tananyagot az ő nyelvükre. Több tantárgyban, több témakörnél ez már működik, de próbálkozzunk minden tanórát az adott diákcsoport karakterére szabni.

Első lépésként nagyon fontosnak tartom, hogy ne csináljanak a diákok 45 percig csupán egyféle foglalkozást, hanem szélesítsük a kört (persze a lehetőségeinkre mérten), s tegyünk minél több váltást a tanóra folyamatába. Ne féljünk a diákokat felállítani, megmozgztatni, egy kicsit felüdíteni. Nem kell semmi extrára vagy különönségre gondolni. Elég, ha eljátszunk velük egy mutogatós játékot (Fát vágni, Vattantyú stb.), vagy felállítjuk őket egy sorba és **Pizzásat** játszunk. Ez a játék lényegében megmasszíroztatja és ezáltal felüdíti a diákokat. A játék menete a következő: egy körben állunk, háttal egymásnak, és elmondjuk a pizzásütés munkafolyamatát, miközben masszírozzuk egymás hátát – meggyúrjuk a tésztát, kinyújtjuk a tésztát, megkenjük paradicsomszósszal, teszünk rá sonkát, szalámit (bármit mondhatunk), rávágjuk a

hagymát, paprikát, paradicsomot, megszórjuk sajttal és bedobjuk a sütőbe (ilyenkor kicsit meglökjük egymást). Egyszerű, ám nagyszerű játék arra a célra, hogy új lendülettel kezdjünk bele az új feladatba.

Én személy szerint fontosnak tartom a diákok szó szerinti megmozgztatását az órán. Próbáljunk meg olyan feladatokat kitalálni nekik, amelyekben fel kell állniuk és odamenni vagy odafutni valahova, ahol megoldhatják a tanár által kiszabott feladatot. Ilyen például a **Sebes tollbamondás**, amelyet bármelyik nyelven fel lehet használni. A tanár az óra előtt két példányban kinyomtatja az előre kiválasztott szöveget, s kiragasztja az osztályon kívül valahova a falra, de úgy, hogy a két példány egyforma távolságra legyen az osztálytól. A diákok párban dolgoznak. Az egyik lesz az íródeák, a másik a futó. A futó kifut és megpróbál minél hosszabb szövegrészt megjegyezni a kifüggesztett textusból, s befut lediktálni az írónak, aztán pedig újra kifut, s ez így megy tovább mindaddig, amíg az íródeák le nem írja az egész szöveget. Az a páros nyer, akik a leghamarabb készülnek el. Természetesen nagy hangsúlyt kell fektetni a szöveg pontosságára. Ez a játék nemcsak érdekes és izgalmas, hanem fejlesztő hatással is van a diákokra, hiszen fejleszti azok memóriáját és helyesírási készségét.

Több tanár használ különböző képeket szemléltetésképpen, ami nagyon jó és több szempontból is előnyös, de nem ragadjunk le csupán annál a módszernél, hogy megmutatom a képet a diákoknak, elmondjuk, hogy mi van rajta, és kész. Legyünk kreatívabbak. Egy leíró jellegű verset meg lehet próbálni „kigüglezött”

(ezalatt arra gondolok, hogy beírtam a vers hívószavait a keresőbe, s azt a képet töltöttem le onnan, amelyik számomra a legjobban illusztrálta az adott fogalmat) képekkel megjeleníteni, és azzal felvezetni a diákok által ismeretlen művet. Felragasztottam a képeket a falra (kb. nyolcat) s megkértem a diákokat, hogy járjanak körbe az osztályban, nézzék meg a képeket, és mindenki álljon oda ahhoz, amelyik megszólítja őt. A diákok ezután elmondták, hogy mit látnak a képen, miért pont oda álltak, stb. és a végén elmondjuk még egyszer közösen, de már az író szavait szabadon használva, hogy miket is szimbolizálnak a képek, s hogy ez mindmind megtalálható ebben és ebben a versben. A módszer azért teszi érdekessé az amúgy ellaposodni látszó verselemzést, mert megfordítja az egész folyamatot. Először magukat, a környezetüket keresik meg a képeken (mert csak olyan kép szólíthat meg egy érző embert, ami olyan ábrázol, amivel már találkozott valahol), s később a diákok saját tapasztalataikat vetítik le a versre, s így találhatnak rá egy bizonyos összekötő hídra saját maguk és a költő között. Ez a játék is megmozgat, rendet bont, gondolkodtat és beszélget, s pont ezért érdemes kipróbálni.

Arra szeretnék ma rámutatni, hogy ne engedjük meg magunknak, mi, tanárok, azt a kényelmet, hogy unatkozni hagyjuk a diákokat az órán. Vegyük a fáradságot, s tegyük élményné számukra a tanulást. Ne féljünk kilépni a megszokott módszereink árnyékából, újítsunk, hisz megújult a világ, s vele együtt a „gyerekanyag” is.

Éppen ezért én azt mondom: **Játékra fel!**